

Stockholm 2021-04-23

Yttrande över remiss av betänkandet SOU2020:75 Bygg och bo till lägre kostnad – förslag för bättre konkurrens i bostadsbyggandet

ÅWL Arkitekter tackar för möjligheten att lämna yttrande över betänkandet SOU2020:75. ÅWL Arkitekter består av cirka 90 arkitekter, ingenjörer, landskapsarkitekter och specialister med kontor i Stockholm och Norrköping. Vi tar oss an uppdrag i hela Sverige och jobbar tillsammans med våra kunder för ett hållbart och mänskligt samhälle.

Sammanfattning

ÅWL Arkitekter avstyrker utredningens förslag och delar inte utredningens bedömning. Vi ställer oss bakom Sveriges Arkitekters yttrande av betänkandet SOU2020:75 och instämmer i deras bedömningar. Vi anser att förslaget går emot främjandet av ett hållbart, demokratiskt och långsiktigt samhällsbyggande genom att skapa lättnader för byggnation av seriebyggda flerbostadshus där detaljplan eller områdesbestämmelser inte tas i beaktning.

Avsnitt 8.6 Utredningens lagförslag för ökat byggande av seriebyggda flerbostadshus

Vi anser inte att det finns tillräckliga belägg för att genomföra en lagändring i PBL (plan- och bygglagen) där bygglov får beviljas för uppförandet av ett seriebyggt flerbostadshus trots att åtgärden strider mot gällande detaljplan eller områdesbestämmelser.

Vi menar att ett undantag för seriebyggda flerbostadshus underminerar vår demokratiska planprocess som finns till för att säkerställa strategiskt långsiktiga intressen som måste beaktas för att vi ska kunna bibehålla ett hållbart samhällsbyggande. Att låta kortsiktiga intressen få styra och äventyra vår demokratiska process anser vi vara högst oroväckande.

ÅWL Arkitekter AB, Nytorgsgatan 30, Box 4113, 102 62 Stockholm,

När man bygger utan hänsyn till den befintliga miljön riskerar man att skapa stadsmiljöer som har stora identitetsskapande brister. Istället för att anpassa lagstiftningen borde serietillverkade hus anpassas för de behov, utmaningar och kvaliteter som efterfrågas på marknaden.

Vi anser också att utredningens förslag innebär att man med legala medel stödjer en enskild produktionsmetod och näringsverksamhet vilket inte, så som utredningen syftar till skapar bättre förutsättningar för konkurrens utan snarare skapar klara konkurrensfördelar för en viss produktionsmetod som inte behöver följa samma regleringar och uppfylla samma kvaliteter som andra produktionsmetoder behöver göra. Det i sig väcker flera legala tveksamheter.

Ekonomiska aspekter

Utredningen argumenterar för att förslaget ökar möjligheterna till låga produktionskostnader och i förlängningen även lägre boendekostnader. Vi anser att det finns för svaga belägg som påvisar huruvida förslaget kommer resultera i lägre boendekostnader. Vid försäljning av bostadsrätter eller avgörande av hyra för hyresrätter är marknadspriset och den hyresrättsliga regleringen avgörande för slutpriset. Det finns således ingen garanti för att förslaget kommer resultera i lägre boendekostnader, utan möjligtvis lägre produktionskostnader och en ekonomisk vinning kortsiktigt.

Utifrån ett långsiktigt socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv ser vi också förslagets eventuella ekonomiska fördelar med låga produktionskostnader som högst tveksamt. Detta då vi av erfarenhet vet att byggnation som inte har en tydlig lokal förankring utan serieproducerats så som en betydande del av 60- och 70-talets flerbostadshus gjordes, bygger in en problematik redan från början. Där möjligen pengar sparas i produktion men ökar både underhåll- och samhällskostnader långsiktigt.

Vi menar att fokus bör ligga på hur serietillverkade hus kan anpassa sin egen produkt för att öka efterfrågan utifrån samhällets viktiga krav på en god bostad och en god gestaltad livsmiljö – inte genom undantag i lagstiftningen.

ÅWL Arkitekter

ÅWL Arkitekter

Cecilia Holmström
VD